

Aan het College van Burgemeester en Schepenen
te Brasschaat

Brasschaat, 29/9/2021

ons kenmerk: Advies nr. 258
uw kenmerk:
contactpersoon: Ann Cleiren
telefoon: 03/650.03.43
mail: cultuurraad@brasschaat.be
onderwerp: Advies Behoud villa 'Op Hoop van Zegen'

Geachte Mevrouwen, Mijne heren,

Advies inzake Behoud villa 'Op Hoop van Zegen'

Naar aanleiding van de aangevraagde verkavelingsvergunning voor domein en villa 'Op Hoop van Zegen', Lage Kaart 452, adviseert deelraad Erfgoed de bestaande waardevolle villa te bewaren en in een nieuwbouwproject te integreren.

Villa 'Op Hoop van Zegen' (gevelsteen 1905) evenals de naastliggende villa 'Edelweiss' (ontwerp van architect Jules Hofman, 1905) zijn karakteristieke woningen uit het begin van de 20ste eeuw. Terwijl het interieur vanzelfsprekend gerenoveerd moet worden, is het dan ook van groot belang dat het buitenaanzicht behouden blijft. Een geslaagd voorbeeld van dergelijke aanpak is 'Pendennis Castle' op de hoek Augustijnslei-Aerdenlei, waar het origineel gebouw bewaard is en met een moderner complex werd uitgebouwd. Op deze wijze zorgt men tevens voor meer woonruimte. Bedoeling is te vermijden dat het gebouw gesloopt wordt en dat er in de plaats zes stijlloze woningen worden opgetrokken.

In het boek 'Onder den Toren op Rustoord en de Kaart (Luc Gowie & Willy Cornelissens, 2011) staat op pagina 204 volgende beschrijving van het historisch belang van de villa en van de bewoners:

"In het oorlogsjaar 1941 werden de zeven opgerichte klaslokalen door de Duitsers opgeëist. De school werd tijdelijk in villa 'Op hoop van Zegen' ondergebracht. Het vijfde leerjaar vond een onderkomen in Home Acacia aan de Hoge Kaart. Samuel Tolkowsky en zijn echtgenote Elisa Anna Kennes waren de

bewoners van de zomervilla 'Op Hoop van Zegen' (Thans Lage Kaart 452). Samuel werd op 2 januari 1879, als zoon van Abraham Tolkowsky, te Bilaystok(PL) geboren. Als diamantair was hij voorzitter van de Beurs voor Diamanthandel' en één der stichters van het tijdschrift 'La Centrale', het maandelijks orgaan van 'het Centraal Beheer voor Joodse Weldadigheid en Maatschappelijk Hulpbetoon' dat zijn vader had opgericht. In dit kader van hulpbetoon mochten de leerlingen van de gemeenteschool in het leegstaande pand hun lessen 'in het halfdagstelsel' volgen. Met de oorlogsjaren nam de familie de vlucht naar Engeland, waar de handel werd verder gezet."

De deelraad Erfgoed wil via dit advies bij het gemeentebestuur aandringen om de nodige stappen te ondernemen teneinde villa 'Op Hoop van Zegen' te vrijwaren van sloop.

Inmiddels duiken meer en meer gegevens op over bekende architecten uit deze periode, en wordt meer en meer duidelijk welke architect kan worden toegewezen aan "Op Hoop van Zegen". Binnen de deelraad erfgoed wordt hier nog verder aan gewerkt. Aanvullende info zal dus nog worden nabezorgd.

Het bestuur van de cultuurraad, in vergadering op 28 september 2021, onderschrijft volledig het advies van de deelraad erfgoed.

met vriendelijke groeten,

Ann Cleiren
secretariaat

Jan Van den Eynde
voorzitter cultuurraad